

आभियान

साप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY
abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३१ / अंक : १ / २०७८ साउन १ गते शुक्रबार / 16 July., 2021 / मूल्य रु. १०/-

हार्दिक आभार

आजदेखि हामी ३८ औं वर्ष पुरा गरी ३९ औं वर्षमा प्रवेश गरेका छौं। हामी ३९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा हामीलाई यहाँसम्म पुऱ्याउन सहयोग गर्ने हाम्रा शुभचिन्तक, विज्ञापनदाता, ग्राहक तथा पाठकर्ग लगायत सम्पूर्ण नेपाली जनता प्रति आभार व्यक्त गर्दछौं।

अभियान साप्ताहिक

हामीलाई www.abhiyanonline.com ला पनि पढ्न सकिन्छ।

दुवै पक्ष सिटौलालाई ताङ्गे रणनीति

काठमाडौं। आउँदो भाद्र महिनामा हुने भनिएको नेपाली काग्रेसको १४ औं महाधिवेशनको चहल पहल बढेको छ। सभापतिका उम्मेदवारको तातीनै लाग्न थालेको छ। काग्रेसको नेतृत्व लिन नेताहरू वीचमा होइ नै चल्न थालेको छ। यसै क्रममा अहिले सम्म चुप वसेका कृष्ण प्रसाद सिटौलाले समेत दौड बढाएका छन्। १३ औं महाधिवेशनमा समेत सभापतिका उम्मेदवार रहेका नेता सिटौला त्यसबेला तेस्रो नम्बरमा रहेका थिए। सिटौलाकै उम्मेदवारीका कारण पहिलो चरणको निर्वाचनमा शेरवहादुर देउवा, रामचन्द्र पौडेल र सिटौला समेतले आवश्यक पर्न ५१ प्रतिशत मत नपाएका कारण दोस्रो पटक निर्वाचन भएको थिए। सिटौला तेस्रो भएका हुनाले देउवा र पौडेलविचमा दोस्रो चरणको निर्वाचन भएकोमा देउवाले जित हासिल गरेका थिए। त्यसबेला सिटौलाले देउवालाई सधारेका थिए।

>>> बाँकी ८ पेजमा

प्रधानमन्त्री बन्न गौतमको प्रस्ताव

काठमाडौं। नेकपा एमालेका उपायक्ष एवं राष्ट्रिय सभाको सदस्य पनि प्रधानमन्त्री बन्न पाउनु पर्ने माग राष्ट्रिय सभाको वैठकमा गरेका छन्। करिब एक वर्ष अघि पनि त्यस्तै माग पार्टीमित्र राखेका थिए। त्यसबेला गौतमले संविधान संसदमा गरेरै भएपनि आफुलाई प्रधानमन्त्री बनाउन माग गरेका थिए। संविधानमा राष्ट्रिय सभाका सदस्यलाई प्रधानमन्त्री बन्न नपाउने व्यवस्था गरिएको छ। राष्ट्रिय सभा स्थायीसभा हुने भएपनि राष्ट्रिय सभाले अर्थिक विधेयका वारेमा निर्णय गर्न सक्ने व्यवस्था छैन। गौतमले पार्टीमा राखेका मागलाई अहिले राष्ट्रिय सभामा प्रवेश गराउदै भनेका छन्, राष्ट्रिय सभाको सदस्य पनि प्रधानमन्त्री बन्न पाउनु पर्दछ। करिब एक वर्ष अघि गौतमले त्यही माग उठाउदा उनी आलोचित भएका थिए। तर अहिले फेरि उनले त्यही माग उठाएका छन्।

विभिन्न देशमा राष्ट्रिय सभाका सदस्य पनि प्रधानमन्त्री >>> बाँकी ८ पेजमा

शेरबहादुर देउवालाई विश्वासको मत लिनु फलामको च्युरा चपाउनु सरह

माधव नेपाललाई फकाउदै दाहाल संयन्त्रको संयोजक दिने तयारी

काठमाडौं। सर्वोच्च अदालतको सञ्चयानिक इजालसको परमादेश अनुसार नेपाली काग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त भएपछि पनि नेकपा एमाले भीत्रको आन्तरिक द्वन्द्व समाधान हुन सक्ने कुनै छाँटकाट देखिएको छैन। नेकपा एमालेभित्रको असन्तुष्ट माधव नेपालले अस्ति बुधबार प्रधानमन्त्री देउवालाई आफ्नै निवासमा बोलाएर छलफल गरेका छन्। देउवासँगको छलफलमा नेता नेपालले अब राष्ट्रिय सरकार बनाउन प्रधानमन्त्री देउवालाई आग्रह गर्दै प्रतिनिधिसभाको पुरा गार्हणकाल भरि सरकार सञ्चालन गर्न आग्रह समेत गर्दै आफ्नो समूहले प्रधानमन्त्री देउवालाई विश्वासको मत दिने आश्वासन समेत दिएका हुनाले नेकपा एमाले विभाजन हुन सक्ने सम्भावना बढेको छ। नेकपा एमालेका दोस्रो तहका नेताहरैले १० बुँदे एकता प्रस्ताव पार्टी अध्यक्ष केपी ओली र माधव नेपाललाई बुकाएका भएपनि नेता नेपाल भने अहिले पनि आफ्नो समूह पाँच दलीय गठबन्ध रहेको बताइरहेका छन्।

असार २८ गते प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त भएका प्रधानमन्त्री देउवालाई आवाण २७

गते भित्रमा संसदबाट विश्वासको मत लिनुपर्ने सम्बैधानिक व्यवस्था रहेको छ। यदि देउवाले विश्वासको मत लिन सफल भएको खण्डमा वर्तमान प्रतिनिधिसभाले आफ्नो पाँच वर्ष कार्यकाल पुरा गर्न पाउँछ। तर देउवाले विश्वासको मत लिन नसकेको खण्डमा सम्बैधानिक व्यवस्था अनुसार प्रतिनिधिसभा तेस्रो पटक विघटन हुनेछ। प्रतिनिधिसभा विघटन भएपश्चात्

देउवा नै कामचलाऊ सरकारमा परिणात हुनेछ। निकै लामो समयदेखिको राजनीतिक दलहरूको लडाई भनेको को सत्तामा बसेर निर्वाचनमा जाने भन्ने नै हो। अहिले मुलुक कोरोना भाइरसबाट आक्रान्त भएको छ। जनताले सहज रूपमा कोरोना भाइरस किरातको खोप लगाउन पाइरहेका छैन भने बाढी र पहिरोको कारण जनतामाथि अर्को विपत्

लाइलागेको छ। त्यसैगरी केपी ओली नेतृत्वको सरकार विरुद्ध गठन गरिएको पाँच दलको गठबन्धनले त्यसबेला उठाएका मुद्दाहरूको सम्बोधन गर्न दायित्व समेत देउवा सरकार माथि रहेको छ। ओली नेतृत्वको सरकारले थाली गरेका कार्यहरू पूरा गर्न जिम्मेवारी समेत देउवा सरकार माथि आएको छ। यी सबै कार्यहरू पूरा गर्नुभन्दा पहिला देउवा सरकारलाई विश्वासको मत कसरी लिने भन्नेले नै सताउने निश्चित छ। देउवा सरकारको पक्षमा पछिल्लो केन्द्रका ४९, जसपाको उपेन्द्र पक्षका १२ राष्ट्रिय जनमोर्चाका १ गरी जम्मा १ सय २३ सांसदको मात्र समर्थन रहेको देखिन्छ। माधव पक्षका २३ सांसदले देउवालाई मत दिएको खण्डमा ६१, माओवादी केन्द्रका ४९, जसपाको उपेन्द्र पक्षका १२ सांसदको मात्र समर्थन रहेको देखिन्छ। तर अहिलेको अवस्थामा महन्य पक्षले देउवालाई मत दिन सक्ने अवस्था देखिएको छैन। देउवालाई संसदबाट विश्वासको मत लिनको लागि

>>> बाँकी ८ पेजमा

देउवाका दुवै हालमा लड्डु लड्डु लड्डु देउवालाई खुवाउने

काठमाडौं। सर्वोच्च अदालतको अस्थानीक इजालसको परमादेश अनुसार असार २९ गते प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त हुनु भएका नेपाली काग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाको अगाडी समस्याका चाङ्ग रहेका छन्। यही श्रावण २७ गते भीत्रमा प्रधानमन्त्री देउवाले प्रतिनिधिसभावाट विश्वासको मत लिनुपर्नेछ। नेकपा एमालेको माधव समूह कै कारण उनी प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त भएका भएपनि माधव समूहले अब देउवालाई विश्वासको मत दिने नदिने वारेमा कुनै तुङ्गे लगाईसकेको छैन। नेकपा एमालेलाई एकतावद्व वनाउनको लागि गठन गरिएको कार्यदलले १० बुदे एकता प्रस्ताव पार्टी अध्यक्ष केपी ओली र माधव नेपाललाई

वुफाईसकेका भएपनि त्यस विषयमा माधव पक्षले केही वोलेका छैन। अदालतले असार २८ गते आफ्नो निर्णय सुनाएपश्चात काग्रेस माओवादी र जसपाको उपेन्द्र यादव पक्ष सगाको गठबन्धनको वैठकमा माधव नेपालले आफ्नो पार्टीमा सहमति कुरा भईरहेका हुनाले आफ्नो समूह गठबन्धनवाट वाहिर रहने वताएका छन्। प्रधानमन्त्री देउवाको शपथ ग्रहणपछि माधव नेपालले नै सबैभन्दा पहिला देउवालाई वार्दाई दिएका थिए। माधव नेपाल देउवाको शपथ ग्रहणमा राष्ट्रियपति कार्यलयमै पुरोका थिए भने निर्वतमान प्रधानमन्त्री एवं पार्टी अध्यक्ष केपी ओली देउवाको शपथ ग्रहणमा उपरिथित

>>> बाँकी ८ पेजमा

नेपालमा गोरु ब्याएकै हो ?

काठमाडौं। पार्टी शासनमा निर्दलको अभ्यास। संसारमा कही नभएको जात्रा हौंगीगाउँमा हुन्छ। नेपाली राजनीतिमा यस्तै जात्रा सुरु भएको छ।

अदालतले प्रधानमन्त्री नियुक्त गरिदियो। यसलाई राप्रपा अध्यक्ष कमल थापाले राजेश्वर देवकोटीको शब्द उच्चारण गरेर भने सर्वोच्च अदालतबाट गोरु ब्यायो।

एउटा पार्टीको घोषणापत्र, उमेदवार भएर चुनाव जिल्ले, अर्को पार्टीको नेतृत्वमा सरकार बनाउन समर्थन गर्न सन्ने? अचम्पको लोकतान्त्रिक व्यवस्था नेपालको अभ्यासमा आएको छ। आफ्नै दलको सरकार छ, आफैनै दलको सासदले सरकार फाल विपक्षीलाई समर्थन दिन्छन्। यो कस्तो

>>> बाँकी ८ पेजमा

AUTOLOAN

Drive Your Life

• Loan Tenure upto 8 Years • Competitive Interest Rate

Prabhu Building, Babarmahal, Post Box No.19441
+977-1-4788500 | +977-1-4780588
info@prabhubank.com | www.prabhubank.com
Toll Free No.: 16600107777

Approval within 5 working Days

कांग्रेसका समापति को बल्लान्?

काठमाडौं। नेपाली काग्रेस क्रियाशिल सदस्यको संख्या बढाएर साडे आठ लाख युवाएको छ। केन्द्रदेखि वडा तहको नेतृत्वको चयनमा प्रत्यक्ष प्रभाव राख्ने यो संख्या १३ औं महाधिवेशनको तुलनामा भण्डै ५१ प्रतिशतले बढाएको छ। नेपाली काग्रेसलाई कुनै समयको थियो। तर १४ औं महाधिवेशका लागि सदस्यता काग्रेसले बनेकै कारण युवाको संख्या बढेको छ। काग्रेसको १३ औं महाधिवेशनमा ४ लाख ७० हजार क्रियाशिल सदस्यहरू रहेका थिए ती मध्येका ५० हजारले आ

THOUGHT PROVOKING: PAKISTAN'S CONTINUING CHALLENGE: AFGHAN GORDIAN KNOT !

Mr Susheel

US and India may attempt disrupting CPEC: CPEC's implication is connectivity between 2/3rds of the world through the Belt & Road Initiative (BRI) from Africa to Europe. China has already cobbled together a consortium of nations in a Trans-Pacific Partnership (RECP) with total value of 29% of the global GDP.

In the meanwhile, the United States having been ousted from Afghanistan and is no longer relevant in the region and is trying hard to find a way to reestablish its presence. India is now United States' new strategic partner. Both countries had a stake in Afghanistan, the United States could challenge Chinese regional dominance and India could prosecute war from Afghan soil against Pakistani Baluchistan. Strategic objectives for both countries coincided by containing China by disrupting CPEC through destabilizing Pakistan. Thus with one global super-power upset and another regional aspirant disappointed in the outcome of the Afghan civil war, both are likely to resort to other disruptive activities which would focus on CPEC's weakest link i.e. Pakistan.

Pakistan has now been put into a highly vulnerable position and could be subjected to, amongst many other things, violence through militancy and terrorism, global isolation, structural breakdown, social polarization, political destabilization and financial blackmailing into compliance. Pakistan thus needs to take preventive measures and take appropriate safeguards.

US expected Pakistani bases: Looking ahead, the US on the eve of its departure requested for bases from countries within the region, so they can continue to operate against the Taliban if and when they, the Taliban, get out of hand. Pakistan was a natural choice for such bases but

apparently, to the United States' surprise and disappointment, Pakistan refused to consider extending any such facility.

Furthermore, The United States, offended by the Taliban military advances threatened to slow down their withdrawal but did not state the purpose of such a slowdown: implying that they might contain the Taliban progress in the wake of an ANA rout. The implied sense of any slowdown in the US withdrawal envisaged, does not seem to be

a ceasefire between themselves and the Taliban but pointedly not the Afghan Government and the Taliban, the United States decided to withdraw – leaving Afghanistan to its own devices.

To now believe that they may slow down the withdrawal when their remaining forces amount to only 2500 personnel makes little sense with the limited capacity that they project, just as the recent threat to not recognize the Taliban Government if they entered Kabul forcibly sounds so

fly Taliban leaders to Texas in 1997 in an attempt in setting up oil pipeline deals.

Ronald Reagan invited the Afghan Militants to the Whitehouse in 1983 and compared them to the founders of America – so the threat in not recognizing the Afghan Government may be taken with a pinch of salt. The Taliban Government, for some time to come, will have very little needs and will remain in a position to provide the basic necessities

away from this potential will be a loser. However, at this time, Afghanistan, for a while, would more likely look inwards rather than towards the globe; in search of peace and stability and may focus on establishing some sort of governance means and methods. Pakistan needs to conduct itself cautiously: Having taken stock of the situation as it stands today, Pakistan has to be very careful how it conducts itself. It's very well to play to the galleries and announce how the United States was humiliated by a strong refusal by Pakistan to extend any base facilities,

The refusal could have been proffered in a dignified manner as well. Furthermore, to compare such a refusal with Pervez Musharaf's cooperation with the international coalition was uncalled for and based on ignorance. The obtaining environment at the time were totally different and the decision was an outcome of the UN Resolution 1377 which was signed unanimously and became a National Law by virtue of international practices. The alternative was to fight against the Coalition on behalf of the Taliban. The fact that the Pakistan Army was the only Army in the world, participating in this conflict, that did not have a single man under US Command and that it operated in its own area speaks volumes for the administration then.

They managed to preserve Pakistan's independent stand on not venturing into Afghanistan or Iraq or functioning under US Command. The war in FATA which is now being criticized by so many, was an outcome of a proposal that Pakistan Government had made to all foreign fighters (residue of the Afghan-Soviet War) to disarm and register for citizenship or then be prepared to return to their own countries. They refused and said they wished to exercise the right to conduct Jihad from Pakistan.

based on reason or logic.

After all, no one asked the US to withdraw in the first place it was their decision to do so having concluded that this was a never-ending war that was not winnable. In their haste to withdraw they abandoned their allies: the sitting government of Afghanistan as well as let down their strategic partners, the Indians. In their eagerness to negotiate some sort of settlement with the Taliban that a safe passage be arranged for them to exit Afghanistan, even untrustworthy Pakistan was pressed into service to convince the Taliban to talk to the US. Finally, having secured

hollow.

It's a weak response, a laughable and childish one at that too, where one's response is reduced to telling one's enemy that one will not recognise the ground they had won, even though the enemy had taken it by use of force and was now in occupation of it !!!

US may not recognise Taliban Govt: Not recognising the Taliban Government by the US is not a new act and was a policy in vogue even during the Taliban's last stint in power. That of course did not stop Madeline Albright making an official State visit to the Afghans during the Taliban rule or for UNOCAL to

sustain life; then there is the poppy crop, anything plus of \$70 Billion spread over an international market with powerful stakeholders.

Afghan minerals and Rare Earth reserves surveyed to be 60 million tons of copper, 2.2 billion tons of iron ore and 1.4 million tons of rare earth elements, remain a potential for which there is likely to be an international scramble – recognition or no recognition.

China has already signed a \$3 billion mining right agreement with the Taliban as early as in 2016 and is now poised to do more. Anyone who wilfully wishes to stay

India falsely implicating Pakistan in JAF Base drone attack

Mr. Haq

India is falsely implicating Pakistan in Jammu Air Force Base drone attack and is leveling allegations against it without providing any concrete evidence.

A report released by Kashmir Media Service, said, drone attack at Jammu Air Force Base is yet another false flag operation by India to malign Pakistan that is a part of Indian hybrid warfare against Pakistan and the Kashmir liberation movement.

It said, India has a history of carrying out false flag operations to defame Pakistan and the Kashmir freedom struggle.

Samjota Express blast, Pathankot, Uri and Indian Parliament attacks are some of the false flag operations staged by India in past, it added.

The report said, the Jammu Air Force drone attack has all the signs of false flag operation by India and has raised serious questions about Indian claims of high-security IAF base in Jammu.

How can a drone penetrate into IAF base when India has high-tech Israeli surveillance system with its air force? it questioned.

The report said, Indian agencies are playing an audio tape wherein some men claiming to be associated with a militant organization are uttering some vague words.

Using this blurry chat, Indian media is claiming that Pakistan is behind Jammu Air Force station attack. However, on the face of it, the audio tape is fake.

The report said, Pakistan has termed Indian Minister G Kishan Reddy's statement

regarding an alleged drone attack in Indian Occupied Kashmir as irresponsible and misleading, adding that India has a habit of unleashing unsubstantiated propaganda against Pakistan and the Kashmir movement.

It said, India is a known state-sponsor of terrorism, promoter of anti-Pakistan propaganda and its global propaganda campaign against Pakistan has already been exposed by EU DisinfoLab.

"Ongoing anti-Pakistan smear campaign is meant to influence FATF to blacklist Pakistan, adding India is always playing the victim card and blaming Pakistan for its domestic failures," it said.

The report said, there is every likelihood that Jammu Air Force Base attack is the handiwork of insiders as frustrated Modi-led Indian government can go to any extent to ward off the internal

and external pressures.

Fascist Modi led Indian regime's discriminatory policies have already pushed minorities in India to the wall, it added.

It said, India is involved in subversive activities in Pakistan and Pakistan has unearthed Indian secret agency's role in the recent blast in Lahore as Pakistan has found substantial evidence about Indian agencies' involvement in the blast.

Indian secret agencies have been involved in terrorist activities in Pakistan in the past also and capture Indian serving Navy officer, Kulbhushan Jadhav, is its living proof.

The report said, Pakistan and the Kashmiris are determined to foil India's nefarious designs against them and Modi will fail in its machinations to defame Pakistan and the Kashmir freedom movement.

लोकतान्त्रिक एकदलीय राज सुरु भयो

• राजन कार्कि

rajan2012karki@yahoo.com

यो कस्तो परिवर्तन हो ? ०४६ सालदेखि उनै बुढा नेताहरूलाई जनता स्वीकारीहेका छन् । यिनका चरित्रमा तात्त्वीक अन्तर कहीं पनि आएको छैन । फेरि पटक पटक यिनै सत्तामा जान्छन् र शासन गर्छन् । असफल पारिन्छन् र पालेपालो सत्तासुख भोग गरिरहन्छन् ।

लोकतन्त्रमा सुखभोग लोकको भागमा पर्नुपन हो । दुःखजित लोकका थाप्लामा बजिरहयो । लोक जित मरे पनि हुने, नेता मर्ने नहुने । विश्वमै नभएको लोकतन्त्र नेपालमा चलिरहेको छ । हाउसफ्लका साथ चलिरहेको छ । गल्ती औल्याउने, सुधार गर्ने र सही मार्ग देखाउन कोही पनि तैयार छैन । जिम्मेवारविहीनहरूको शासन र शासनको आरती भजन लोकतन्त्र भएको छ ।

मरेको संसद राजाले व्यूताए, राजतन्त्र नै सखाप भयो । मरेको संसद सर्वोच्चले व्यूताइदियो, मरेतुल्यहरू नयाँ राजा बने । राजतन्त्र र हिन्दुराष्ट्र व्यूताउन भूमिका खेल्नेहरू ताक परे तिवारी नत्र गोतामे अभिनय गरिरहेका छन् ।

लोकतन्त्रमा निर्दलीयता ! अचम्मको

अभ्यास सुरु भएको छ । ०१७ सालदेखि निर्दलको विरोध गर्नेहरूले ०४६ सालमा बहुदल त्याए, बहलाजस्तो बनेर सकिए । ०६३ सालमा लोकतन्त्र त्याए लुटन्त्र चलाइरहे । यतिबेला लोकतान्त्रिक एकदलीयतन्त्र सुरु भएको छ । तर यो पञ्चायत होइनरे ? पञ्चायत होइन, तर एकदलीय अन्याय हो । यसलाई भनिन्छ, संविधानको नोज डाइभ ।

आफैनै दलका सदस्यले आफैनै दलको सरकार ढालेर विपक्षीलाई सरकार बनाउन समर्थन गर्ने । कस्तो लोकतन्त्र हो ? अदालत भन्छ- हवीप लादैन, समर्थन गर्न पाइन्छ । यो संवैधानिक व्यवस्था उत्कृष्ट रे ।

राजाले जनताको नासो जनतालाई बुझाए । नेताहरूले लखनौ लूट मच्चाएर, लूटका धन फुपुका शाद्द गरिरहेका छन् । यिनले दरवारलाई संग्रहालय बनाए, श्रीपेच, राजदण्डलाई प्रदर्शनमा राखे र आफूलाई श्री ६ को दर्जामा स्थापित गरे । आज राजा छैनन्, राजनेता पनि छैनन्, यी श्री ६ हरूले राजा नभएको मुलुक कस्तो हुन्छ, त्यसको नमूना देखाइदिएका छन् । राजा भनेको कानुनको शासन थियो, राजा किनारा लगाएपछि नेपालमा यी श्री ६ हरूको भागवण्डे हुकुमी शासन चलिरहेको छ । हुकुमी शासनमा ओलीले विश्राम लिए, शेरबहादुर देउवा भन्ने अर्का बुढा शासनमा उपिलेका छन् ।

जुन देशमा कानुनव्यवस्थाभन्दा व्यक्ति माथि हुन्छ, सेटिडमा अदालती बन्दोवस्त चल्छ । त्यो देशमा लोकतन्त्र छ भनेर भन्नु आकाशतिर फर्केर थुकेजस्तै हो । नेपालको गति मति र दिशा यही छ ।

अवसरको सदुपयोग गर्न सकेको भए, जनअपेक्षामा घोरिएर टिलियक टल्कन सकेको भए राजा नागरिकका ठाउँमा हुन्थे, यिनीहरू राजनेता बन्थे । राजनेताका नाममा भ्रष्टाचारलाई सदाचार भन्नेहरू यतिबेला खिया लागेका फलाम बनेका छन्, यसकारण पनि राजदण्ड र श्रीपेच पुर्नस्थापना हुन जरूरी भएको छ ।

नेपालको स्थिति कस्तो भयो भने चोरलाई चौतारो, साधुलाई सुली ।

लोकतन्त्रमा देखिएको दृश्य, भोगिएको

भोगाइ यही हो । कानुन छ काम गर्दैन, संविधान छ समाधान छैन । शासन छ शास्ती छ, प्रशासन छ अनियमितताको दलदलमा फसेको छ । राजनीति छ व्यापार गरिरहेछ । नीति छ नैतिकता छैन । नेपाल छ, नयाँ नेपाल बनाउँछु भन्नेहरूसँग निष्ठा छैन । सरकार छ तीमाको सुरक्षा गर्दैन । विधानले काम नगरेपछि देश देशजस्तो होइन, जंगलजस्तो हुनेरहेछ । नेपालजस्तो सुन्दर, शान्त र विविधिकरणको विशेषता

फुटेर शरीरभरि पिरे नै पिठो भएको नीतिकथाजस्तो हो ।

देशलाई स्थिता हाँक्ने नेता चाहिएको छ । सपना देखाएर भुलभुलैयामा भुलाउने नेताले देश बिगारे । भताभुङ्ग पारेर आफूमात्र सम्पन्न बन्ने काम गरे । देशले खोजेजस्तो नेता कहिले पनि पाएन ।

छन् पूर्वार्जा छन्, हिन्दुवादी पनि छन्, सबै चुपचाप छन् । किन उनीहरू धर्म र पुर्णहस्ति जिम्मेवार हुनसकेका छैनन् ? जनताले भोगेको दुःखमा,

● ● ●

लोकतन्त्रमा सुखभोग लोकको भागमा पर्नुपर्ने हो । दुःखजित लोकका थाप्लामा बजिरहयो । लोक जित मरे पनि हुने, नेता मर्ने नहुने । विश्वमै नभएको लोकतन्त्र चलिरहेको छ । हाउसफ्लका साथ चलिरहेको छ । गल्ती औल्याउने, सुधार गर्ने र सही मार्ग देखाउन कोही पनि तैयार छैन । जिम्मेवारविहीनहरूको आरती भजन लोकतन्त्र भएको छ ।

● ● ●

रहेको नेपालमा जंगलराज छ भन्दा फरक पर्नैन । किनकि यहाँ जुनसुकै

पद, कानुनलाई समेत किन्न पाइन्छ । लोकतन्त्रको नाममा अपराधशाला हो नेपाल ।

परिवर्तन हुन्छ, सत्ता परिवर्तनपछि जो सत्तामा गए पनि तूला तूला सपना देखाउँच्न । सपनाको देश हो नेपाल । सपना देखिनुपर्छ, देखाउनु पनि पर्छ । सपना पूरा गर्न इच्छाशक्ति चाहिन्छ । त्यामा, बलिदान र योग्यता पनि चाहिन्छ । अयोग्यहरूले देखेको सपना भनेको शोम शमाले देखेको सपना र लाताले हान्दा

पीडामा, हुटहुटी र छटपटीमा हिन्दुवादी र राजा देखिदैनन् ।

हिन्दुवादी र पूर्वार्जा छन् भने, अव उनी देखिनुपर्छ । जनताको लहरमा देखिनुपर्छ । जनताको नाराजुलुस र जनताको अपेक्षामा देखिनुपर्छ ।

लावण्यदेशको हातीको पर्खाइमा राष्ट्र निर्माताको पूर्वजले भद्रो हेरेर बसिरहने होइन, देशको जिम्मेवारी अँगबर गरेर जनताको साथमा निस्कनुपर्छ । जहाँ बस, जनताको आवाजमा बस्नुपर्छ, जनताको अपेक्षा र आशामा बस्नुपर्छ । किनकि राष्ट्रनिर्माताले नेपाललाई जंगलीराज

चलोस् भनेर बनाइदिएका होइनन् ।

चोरलाई भण्डारे बनायो भने चोरी हुँदैन भन्ने हाप्रो समाजमा लोकोक्ति छ । तर, परिवर्तनपछि नेताजति सम्पन्न, सम्भान्त बने, नेता बनाउने शक्ति लोकतन्त्रका निर्णयक शक्ति कमजोर, ख्याउटे र रोगी बनेका छन् । आमनागरिक राजनीतिको सकस सहन गर्न नसकेर दिनदिनै मरिरहेका छन् । मर्यु श्वास रोकिनु मात्र होइन, मन भुट्टुमिट्टिएर छटपटिएर बाँच्नु पनि मर्नु हो ।

जनतामाथि करको भार छ, जनतामाथि ७ सय ६९ सरकार चलाउने र तिनका कार्यकर्ता पाल्नुपर्ने जिम्मेवारी छ । राष्ट्रको जिम्मेवारी बोकाका राजनीतिक बर्गहरू कर्तव्यव्यूत भइरहेका छन् । राष्ट्रको भण्डारे बनेका राजनीति र प्रशासनका नाइकेहरू सेटिड गर्दै राष्ट्रिय दुकुटी लुटिरहेका छन् । जनताप्रतिको सामान्य कर्तव्यसमेत यिनले पालना गरिरहेका छैनन् । कबुल गर्ने अनि आफ्नो बचन आफैले उल्लंघन गर्ने भनेको नराधम हो, नराधम काम राजनीति र प्रशासनबाट भइरहेको छ । जनताले तिरेको कर देश र जनताको पहरेदारिका लागि हो । करलाई भ्रष्टाचार र कार्यकर्ता पाल्ने पच्चेवेलको हड्डी बनाए । न जनताको, न देशको पहरेदारी हुनसक्यो । जनता र देश दुबै देशी विदेशीबाट लुटिएका छन् । लुटिने क्रम तीव्र रूपमा बढेको छ ।

नेताको हालत के छ भने जनताको विश्वास छैन, जनताको साथ छैन । बाध्य भएर मतदान गरेका हुन् । त्यही मतदान जनताका लागि अभिषप बनेको छ । नेताहरू लज्जाहीन बनेर तिनै जनतामाथि शासन गरिरहेछन् । यस्तो शासन के शासन, जहाँ जनताको विश्वास नै छैन । जनताले परिवर्तन भयो भन्ने अनुभूति गरेको छैनन् । जनताले भ्रष्टाचार र अपराधमात्र देखिरहेका छन् । व्यवस्थामा परिवर्तन आयो, व्यवस्था चलाउनेको चरित्रमा सुधिन सकेन । नेताहरूको काइते कुरा धेरे भयो, राष्ट्र र जनता धेरे घाइते भए । यस्तो संवैधानिक परिवर्तनको के अर्थ, न हलो भयो, न मुङ्ग्रो ?

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको मित्र बाहिर रकर कोट भै बीचमा स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दुवक हनुहोस्

पद्थयौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

जन्यौ ज्यूदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सिर्कियो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहातर भयर एकै पटक मर्न सकौ।

- अधियानवाणी

निणर्य आयो समस्याको समाधान भएन

• देवेन्द्र चृडाल

devendrachudal@gmail.com

दुवैको दावीलाई अस्विकार गर्दै जेष्ठ ८ गते प्रतिनिधिसभाको दोस्रो पटक विघटन गर्दै निर्वाचनको लागि आगामी, कार्तिक २६ गते र मंसिर ३ गते निर्वाचन गराउने मिति तोकिएको थियो । प्रतिनिधिसभा दोस्रो पटक विघटन भए प्रश्नचात सर्वोच्च अदालतमा रिट निवेदन पन्यो । निकै लामो वहस पैरवी पछि सर्वोच्च अदालतको सवैधानिक इजालसले असार २८ गते आफ्नो निर्णय सुनाउदै शेरवहादुरुदेउवालाई प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त गर्न परमादेश दिई त्रिप्रतिनिधिसभाको विघटनलाई वदस गरिदिएपछि प्रधानमन्त्री ओली पदमुक्त भएका छन् । प्रधानमन्त्री ओलीलाई पदमुक्त गराउने माधव नेपाल समुहको प्रमुख हात रहेको छ काग्रेसका सभापति देउवालाई प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त गर्न काग्रेसका ६१ माओआवादी केन्द्रका ४८, माधव नेपाल समुहका २३ जसपाका, १२ र राष्ट्रिय जनमोर्चाका १ संसदले समर्थन गरेका थिए । त्यही समर्थनलाई मुख्य आधार मान्नै अदालतले देउवालाई प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त गर्न परमादेश जारी गरेका हो यसरी माधव समुहले आफ्नै पार्टीका पार्टी अध्यक्षयको नेतृत्वमा रहेको सरकारलाई विस्थापित गर्न विपक्षी गठबन्धनसँग गठबन्धन गरेकै कारण देउवा प्रधानमन्त्रीमा नियुक्ति भएका छन् संविधानको धारा ७६ को ५ अनुसार उनी प्रधानमन्त्रीमा वियक्त भाबका हानाले गर्नी

प्रयोगन त्राना गिरुका नेप्ला दुगारा पह
श्रावण २७ गते भीत्रमा संसदवाट विश्वासको
मत लिनुपर्ने संविधानिक व्यवस्था रहेको छ
यदि देउवाले विश्वासको मत लिन नसकेको
अवस्थामा नेकपा एमाले एकजुट हुदा उसका
१ सय २७ र जसपाको महन्थ ठाकुर पक्षका
२० सांसद गरी अर्को वैकल्पिक सरकार बन्न
सक्ने अवस्था देखिन्छ । तर संविधानको
धारा ७६ को ५ अर्न्तगत बनेको सरकारले
विश्वासको मत लिन नसकेको अवस्थामा
प्रधानमन्त्रीको सिफारिसमा प्रतिनिधिसभा
विघटन हुने व्यवस्था संविधानमा गरिएको
हुनाले अब के हुन्छ ? त्यस विषयमा अदालतको
आदेशमा केही उल्लेख गरीएको छैन । देउवाले
विश्वासको मत लिन नसकेको अवस्थामा नेकपा
एमाले र जसपाको महन्थ ठाकुर पक्षले बहुमत
पुऱ्याएर सरकारको दावी गर्न पाउने कि नपाइने
? संविधानमा वैकल्पिक सरकार निर्माण हुन्ने
सम्भावना रहेसम्म प्रतिनिधि सभा विघटन
गर्न नपाइने भन्ने उल्लेख भएको र सर्वोच्च
अदालतको सम्बैधानिक इजालसले समेत पुष प
गते विघटन भएको प्रतिनिधिसभाको पुनर्थापन
गर्दा २०७७ फागुन ११ गते आफ्नो निर्णय समेत
वैकल्पिक सरकार निर्माण हुन सक्ने अवस्था
रहेकोले गर्दा प्रतिनिधि सभाको विघटनलाई वदस
गरेको फैसालामा उल्लेख गरेको हुनाले देउवाले
विश्वासको मत लिन असफल भएको खण्डमा
प्रतिनिधिसभामा विघटनका लागि राष्ट्रियपतिलाई
सिफरिस गर्न सकिन्छ कि सकिदैन । यदि
विघटनका सिफरिस भए फेरि नेकपा एमाले
सर्वोच्च अदालतमा जाने निश्चित रहेको छ
यी सबै कारणहरूले गर्दा प्रष्ठ छुन्छ । अदालतले
निर्णय दियो तर समस्याको समाधान दिन
पार्को भयो ।

ओली पहिले पटक २०७२ सालमा
प्रधानमन्त्री बनेका थिए । त्यसबेला सयुक्त
सरकार रहेको थियो । ओलीको ९ महिने
शासन कालमा उनको राजनितिक उचाई
वढेको थियो । संविधान जारी भएपछि भारतले
नेपालमाथी अद्योषित नाकावन्दी लगाएको
थियो । तर ओलीले डटेर नाकावन्दीको

अभियान

साप्ताहिक

हामी ३९ओं वर्षमा

नेपाली पत्रकारिता जगतमा कही सहयोग पुऱ्याउने प्रमुख उद्देश्य राखेर यस साप्ताहिक पत्रिकाको पहिलो अंक २०४० साल श्रावणमा प्रकाशित भएको थियो । यस साप्ताहिक पत्रिकाको नाम रन्को साप्ताहिक राखिएको मा विविध कारणले गर्दा रन्को साप्ताहिकबाट २०४७ सालमा नाम परि वर्तन गरी अहिले अभियान साप्ताहिक नामबाट पत्रिका प्रकाशित भइरहेको व्यहोरा जानकारी गराउन पाउँदा हामीलाई हर्ष लागेको छ । निश्चय पनि पत्रकारिता सजिलो विषय होइन । त्यसमा पनि स्वतन्त्र पत्रकारिता गर्नु हाम्रो परिवेशमा निकै कठीन कार्य मानिन्छ । पत्रकारिता गरेको र समाचार लेखेवापत नै हाम्रा धेरै मित्रहरूले ज्यान गुमाइसकेका छन् । राजनैतिक क्षेत्रमा देखिएका विकृति र विसर्गतिकै कारण पत्रकारहरू असुरक्षित भएका छन् । राजनैतिक दलहरूको स्वार्थ अनुकूलका समाचारहरू प्रकाशित नगरि एकै कारण डेकेन्द्रराज थापा, प्रकाश ठकुरी, वीरेन्द्र शाह, उमा सिंह, शिव पौडेल यादव पौडेल, प्रेम गुप्तालगायतका अन्य धेरै पत्रकारहरूको हत्या भएको थियो । पत्रकार नै सुरक्षित नभएपछि सर्वसधारण नागरिकहरूको हालत कस्तो होला सहजै अनुमान गर्न सकिन्छ । निर्वतमान केपी ओली सरकारबाट सञ्चार जगतले तुलो आशा एवं विश्वास गरेका भएपनि सरकारले सञ्चार क्षेत्रमाथि पटक पटक प्रहार गर्दै आर्थिक नाकाबन्दी लगाउने प्रयास गरिरहेको छ । त्यसको हामी घोर भर्त्सना र विरोध गर्दछौं कोरो ना भाइरसका कारण प्रत्रकारीता क्षेत्रले तुलो दुखकष्ट सहनु परेको छ भने हाम्रा क्यैन मित्रहरूले ज्यान समेत गुमाएका छन् । त्यसरी ज्यान गुमाउनु भएका पत्रकार मित्रहरू र कोरोना भाइरसकै कारण ज्यान गुमाएका जनता प्रति हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दै संक्रमितहरूको शिश्रम्वासथ्य लाभको कामना गर्दछौं ।

મુલુકમા રાજનૈતિક પરિવર્તન ભએપછી મુલુકવાસીલે નિકૈ ટૂલો આશા ર ભરોસા ગરેકા થિએ । પત્રકારિતા ક્ષેત્રમા લાગ્ને વ્યક્તિહરૂલે સમેત અબ પત્રકારિતા ક્ષેત્રમા સુધાર આડને આશા ગરેકો ભએપની સમ્પૂર્ણ નેપાલી જનતાકો આશા ર વિશ્વાસમાથિ રાજનૈતિક દલહરૂલે બજ પ્રહાર ગરે, ત્યસે અનુરૂપ પત્રકારિતા ક્ષેત્રમાસમેત બજ પ્રહાર ભયો । રાજનીતિક દલકા પછાડિ દૌડને પત્રકારબાહેક સ્વતન્ત્ર પત્રકારિતા ગર્ને વ્યક્તિહરૂલાઈ ર રાજ્યલે વેવાસ્તા ગન્યો, અર્થાત્ ઉનીહરૂલાઈ રાજ્યલે સોતેની વ્યવહાર ગરેર ઉનીહરૂલાઈ સેવા ર સુવિધાબાટ બચ્ચિત ગરાયો । તર ત્યાતિ હુંદાહુંદે પનિ પત્રકારિતામા લાગેકો વ્યક્તિહરૂલે હિસ્ત હારેન્ન ર આફનો પત્રકારિ તાલાઈ ને આદર્શ માન્દે અગાડિ બઢેકા છન् । યસે ક્રમમા યસ અભિયાન સાપ્તાહિકલે સમેત અનેક પ્રકારકા દુઃખ કષ્ટ સહનુ પરેકો છ । રાજ્યબાટ પ્રદાન ગરિને વિજ્ઞાપન લગાયતકા અન્ય સુવિધાહરૂ વિભિન્ન બહાના ગરેરે બચ્ચિત ગર્ને ગરિએકો ભએ પનિ આદરણીય પાઠક શભુ વિન્તકહરૂકો માયાલે ગર્દા હામી ૩૮ ઔં વર્ષ પુરા ગરી ૩૯ ઔં વર્ષમા પત્રેશ ગર્ને સફળ ભએકા છો । યસ સાપ્તાહિક પત્રિકાલાઈ યહોસમ્મ પુન્યાઉન સહયોગ ર સદ્ભાવ રાખે સમ્પૂર્ણ આદરણીય પાઠક, વિજ્ઞાપન દાતા તથા શભુ વિન્તકહરૂલાઈ હામી ધન્યવાદ દિન ચહાન્છો ।

आदरणीय पाठकवृन्द नेपालमा पत्रकारिता गर्नु जोखिमपूर्ण कार्य हो । थोरै समयमा धेरै पत्रकार मित्रहस्तो हत्या भएको छ । केहीलाई वेपत्ता पारिएको छ, यस्तो अवस्था विद्यमान रहँदा पनि सरकार भने पत्रकारहस्तको सुरक्षा गर्न असफल साबित भएको छ । सरकारको बोली र व्यवहार मा भिन्नता पाइएको छ । राजनैतिक दलका कार्यकर्ता मारिएमा तत्कालै उनीहस्ताई राहत प्रदान गरिने भएपनि पत्रकारहस्ताई त्यस्तो राहत प्रदान गरिएको छैन । पार्टीगत स्वार्थका लागि राजनैतिक दलका कार्यकर्ताहस्ताई पत्रकारहस्तो हत्या, कुटपिट हुनु र अपहरण गरिनु निश्चय पनि राजनैतिक दलका लागि सुहाउँदो विषय होइन । राजनैतिक दलको पिछलाग्नु नभएको खण्डमा स्वतन्त्र रूपमा रहेर पत्रकारिता गर्नु निश्चय पनि यहाँ पहाड फुटाउनु सरह भएको हामीले महसुस गरेका छौं । राज्यको चौथो अंग मानिने पत्रकारिता जगतको त सुरक्षा दिन सरकार असफल छ भने त्यस्तो सरकारले आफ्ना जनताको सुरक्षा कसरी गर्न सक्छ ? यो आफैमा उब्जिएको प्रमख प्रश्न हो भन्ने हामीले ठानेका छौं ।

अन्त्यमा, आजका मितिसम्म यस साप्ताहिक पत्रिकालाई यहाँसम्म ल्याउन सहयागे गर्ने सम्पूर्ण आदरणीय जनसुम्दायलाई हार्दिक धन्यवाद दिई हाम्रा विज्ञापनदाता, शुभचिन्तक, पाठक, विक्रेतालगायत सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाइ दिदीबहिनीहस्ता हामी विनम्र अनुरोध गर्न चहान्छौं अबका दिनमा समेत यस साप्ताहिक पत्रिकाले स्वतन्त्र पत्रकारिताको भूमिका निवार्ह गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाउने छ, पितपत्रकारितालाई कहिल्यै बढावा दिने छनै भने कुरामा हामी तपाईंहरूलाई विश्वास दिलाउँदै आउँदा दिनसम्ममा समते तपाईंहरूको सक्रिय सहयोग र समर्थन रहने आशा गर्दै हामी ३९ औं वर्षमा प्रवेश गरेको छौं ।

सामना गरेका थिए । त्यही वेला उनले पाएको सहानुभूति नै २०७४ सालको प्रतिनिधिसभाको निर्वाचन र प्रदेशसभाको निर्वाचन नेकपा एमालेका लागि शक्ति आर्जन गर्ने अस्त्र सावित भयो र तर त्यही शक्ति आर्जनलाई ओलीले बचाई राख्न सकेन् । माओवादी केन्द्रसँग पार्टी एकिकरण गर्नु ओलीका लागी घाडे सावित भयो । जस्का कारण यतिवेला ओलीको पक्षको जनमत घटेको छ । साढे ३ वर्षसम्म सरकारको नेतृत्व गर्दा उनले केही राम्रा कामहरू गरेका भएपछि पछिल्लो समयमा उनका विवादित कार्यले गर्दा राम्रा कामहरू औफेलमा परेका छन् । गुटगत स्वार्थका लागि उनको वरिपररी वसेका व्यक्तिहरूकै कारण ओली विवादको घेरामा तानिएका छन् । निकै दुलो जनमत भएको पार्टी यतिवेला भिन्नभिन्न अवस्थामा पुगेका छन् । सरकारको नेतृत्व गर्दा तत्कालका फाईदा भन्दा दीर्घकालीन सोच र योजना बनाएर अधि वद्दनु आवश्यक हुन्छ । तर ओलीमा त्यस्को केही कमीकमजोरी देखिएको छ । करीब दुई तिहाई मतको नजिक रहेका र पार्टीको एक नम्वरका अध्यक्ष र प्रधानमन्त्री समेत रहेका वेला आफ्नै पार्टी भीत्रको आन्तरिक द्वन्द्वलाई व्यवस्थापन गर्न नसक्नु र सिमित घेरामा रहेर अधिवद्दने प्रयास नै ओलीका लागि दुर्भाग्यको विषय बन्यो । ५ वर्ष सम्म शासन सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी पाएको पार्टीका नेताले वीचमै पद छोड्नु पन्यो । अब त्यस विषयमा अध्यक्ष ओलीले ताप्ता दिमागले सोच्न भातपश्यक उडेको छ ।

ઠંડુ દનાગલ સાંબુ આપરશ્વક રહ્કા છે ।
સર્વોચ્ચ અદાલતકો સમ્વૈધાનિક
ઇજાલસલે ગરેકો નિર્ણયલાઈ સવૈલે સ્વીકાર
ગર્ન પર્દછ । તર ત્યસ્કો વિરુદ્ધમા વોલ્ડે
વોલ્નુ હુદૈન ભન્ને હોઇન અદાલતલે નામૈ
કિટેર ફળાનાલાઈ પ્રધાનમન્ત્રીમા નિયુક્ત ગર
ભન્જુ કુનૈ હાલતમા પનિ ઉચિત હુન સક્વદૈન
ત્યસ્કો વદલામા સવૈ સમસ્યાહર્સ્કો સમાધાન
ગર્ન થલો પ્રતિનિધિસભા નૈ ભએકો હુનાલે
પ્રતિનિધિસભાકો પુનર્સ્થાપના ગર્દે ત્યહીવાટ
સમસ્યાકો સમાધાન ખોજ ભનેર આદેશ
દિન સક્નુ પદથ્યો । અદાલતલે રાજનિતિક
નિર્ણય દિને હોઇન ઉસકો કામ કર્તવ્ય ર
અધિકાર ભનેકા સવિધાનકો અન્તિમ વ્યવસ્થા
ગર્ને હો । શક્તિ પૃથ્વીકી કારણકો સિદ્ધાન્ત
વિપરીતકો કાર્યલે ભવિષ્યમા અર્કો વિપત્તિ
નિમ્ત્યાઉન સક્છ । કાર્યકારી પ્રધાનમન્ત્રીલે
આફ્નો અધિકાર પ્રયોગ ગરેકો નિર્ણયે
અદાલતલે આફ્નો અધિકાર ભન્દા વાહિર ગણ,
રાજનિતિક મુદ્દામા પ્રવેશ ગરેકો છે । સંસદમા
પ્રતિનિધિત્વ ગર્ને દલહર્સલે પ્રધાનમન્ત્રી ચયન
ગર્ને હો અદાલતલે હોઇન દલહર્સલે પ્રધાનમન્ત્રી
ચયન ગરી સકેપછિ માત્ર રાષ્ટ્રપતિલે નિયુક્તિ
ગર્ને હો । અહિલેકો અદાલતકો ફેસાલા
રાષ્ટ્રપતિકા અધિકાર પનિ કટૌતી ભએકો છે ।
રાજ્યકા મહત્વપૂર્ણ તિન અઙ્ગ વ્યવસ્થાપિકા,
કાર્યપાલિકા ર ન્યાયપાલિકા આ-આફ્
નો ક્ષેત્રમા સ્વતન્ત્ર છન્ । સવિધાન અનુસાર
ઉનિહર્સલે કામ કારવાહી ગરી રહેકે હુન્છન્ તર
અહિલેકો અદાલતકો આદેશલે ન્યાયપાલિકાલે
કાર્યપલિકા ર વિધાયીક અધિકાર સમેત
ખોસેકો જસ્નો દેવિણાકો છુ ।

आसपास जर्सा दाखेको छ ।
अदालतको काम भनेको समस्याको समाधान दिने हो समस्यामाथी समस्या थिएदिने होइन । पहिले पटक विघटन भएको प्रतिनिधिसभा पुन स्थापना भएपनि त्यस्त्वे कुनै काम गर्न सकेको देखिएन केवल सांसदहरूलाई तलव भत्ता खुगाउने वाहेक अहिले पुनर्स्थापना गरीएको संसदले पनि उचित रूपमा काम गर्न सक्ने अवस्था नै देखिदैन । सत्ताधारी दल भन्दा विपक्षी दलमा बढी सासद रहेको हुनाले सहज रूपमा ससद चल्न सक्ने अवस्था नै देखिदैन । सम्बैधानिक परिषदमा प्रधानमन्त्री नै अध्यक्ष रहने र सदस्यहरूमा प्रतिनिधिसभाका सभामुख प्रधान न्यायाधिस राष्ट्रिय सभाका अध्यक्ष प्रतिनिधिसभाका उपसभामुख र प्रमुख विपक्षी दलका नेता सदस्य रहने व्यवस्था रहेकोमा अब प्रधानन्यायाधिस मौन वसेको खण्डमा पक्ष र विपक्षमा दुई दुई जना मात्र हुने भएकोले सम्बैधानीक परिषद पनि निकम्बा सावित हुने सम्भावना देखिएको छ । यी सबै समस्याहरूको निदानको लागि निर्वाचन नै अहिलेका आवश्यकता भएपनि त्यसलाई अदालतले रोकिदिएको हुनाले मुलुकमा थप संकट वढ़दै जाने प्राय निश्चित जस्तै देखिएको छ ।

दलित विद्रोहको समयरेखा

मेघराज उदय

१५ अगस्ट, १९४७ मा भारत ब्रिटिस राजवाट स्वतन्त्र भयो । त्यसै दिन भारत विभाजित पनि बन्न पुग्यो, नयाँ मुलुकका स्थापितानको जन्म भयो । भारत किन दुकियो र पाकिस्तान कसरी बन्नो ? यो प्रश्न अफै महत्वपूर्ण मानिन्छ । भारतवाट पाकिस्तान छुटिनुको सबैभन्दा महत्वपूर्ण र बलशाली कारण हो— धर्म परिवर्तन । हालको पाकिस्तान क्षेत्रमा मुस्लिम जनसंख्या अत्यधिक वृद्धि हुन पुग्यो । त्यसको कारण के थियो ? भारतीय अनुसन्धान एवं विभिन्न प्रतिवेदनका मुताबिक त्यस क्षेत्रमा कठोर जातीय विभेद र अतिवादका कारण दूलो संख्यामा मानिसहरू मुस्लिम धर्ममा प्रवेश गरे । श्रुत (दलित) र वैश्य वर्णको बाहुल्य रहेको त्यस क्षेत्रका बहुसंख्यक मानिस मुस्लिम धर्ममा प्रवेश मात्र गरेनन्, त्यस मुस्लिम बहुल क्षेत्रमा बेग्लै मुस्लिम देश निर्माणको माग पनि जर्जरस्त स्थापित हुन पुग्यो र भारतको विभाजन भएर पाकिस्तान निर्माण हुन पुग्यो ।

पाकिस्तानका संरथापक मोहम्मद अली जिन्नाको पितापुर्ख हिन्दू नै थिए । अकबर एस अहमदद्वारा लिखित पुस्तक जिन्ना, पाकिस्तान एन्ड इस्लामिक आइडेन्टिटी अनुसार जिन्नाका बाजे प्रेमजीभाइ मेघनजी ठक्कर गुजरातका एक हिन्दू वैश्य लोहना जातिका मानिस थिए । लोहना जाति वैश्य भए पनि शुद्ध शाकाहारी जाति थियो । प्रेमजीभाइ भने माछाको व्यापार गर्थे, जसबाट उनले प्रसरण धन कमाएका थिए । तर, उनको समुदायका लागि माछाको व्यापार स्वीकार्य थिएन । उनको परिवार सामाजिक बहिकारमा पन्यो । उनको परिवारमाथि माछाको व्यापार या आफ नो कुल-समुदायमध्ये एक त्यानुपर्ण बाध्यता आइपन्यो । अन्ततः प्रेमजीका छोरा (जिन्नाका पिता) पुंजालाल ठक्कर जिन्नाले आफ्ना चार छोरा र श्रीमतीसहित हिन्दू धर्म परित्याग गरे र मुस्लिम धर्म प्रविष्ट भए ।

भारत, नेपाललागायत वर्णव्यवस्था जीवित रहेका मुलुकहरूमा जातीय मुक्ति संघर्षको वैचारिकी, मोडेल र सिद्धान्तका सम्बन्धमा बहस र छलफल भइरहेका छन् । दलित समुदायको मूल मुद्दा दुइटा छन् पहिलो, स्वाभिमान तथा समानता र दोस्रो, अधिकार । समानता कानुनको निर्माण र त्यसको सफल कार्यान्वयनद्वारा प्राप्त गर्न सकिन्छ । अर्थात, छुवाउत प्रथा, जातका नाममा गरिने धूपा, विभेद, अन्यायको विरुद्धमा संविधान तथा कानुनमा कडा दण्ड सजायको व्यवस्था र कानुनको कार्यान्वयनमा कडाइबाट व्यावहारिक रूपमा दलित समुदायमाथि हुने छुवाउत, भेदभाव, अन्यायको अन्त्य गर्न सम्भव छ ।

दोस्रो सबाल अधिकारको हो । अधिकार मूलतः तीन प्रकारका हुन्छन्— राजनीतिक, सामाजिक-सांस्कृतिक र आर्थिक । राजनीतिक मुद्दाको स्थापितानको अधिपूर्तिका लागि विशेषाधिकारको माग उठाउने गरिएको छ । यद्यपि, पूर्ण समानुपातिक समावेशिता आवश्यक छ र यो न्यायाचित पनि हुन्छ । जातीय अब सम्भव नरहेकाले समुदायगत जनसंख्याका आधारमा पूर्ण समानुपातिक समावेशीकरण (आरक्षण) अन्तिम विकल्प हो, कोटा प्रणाली हटाइदिँ । संसाचा दुईखाले जनप्रतिनिधि रहने व्यवस्था खारेज गरी देशलाई एउटा निर्वाचन क्षेत्र मानेर दलले प्राप्त गर्ने मत प्रतिशतको आधारमा पूर्ण समानुपातिक ढंगले प्रतिनिधि संसद्वा पठाउने व्यवस्था गर्ने । त्यस्तो हुन नसक्ने/नदिने हो भने प्रत्यक्ष निर्वाचनमा नै आरक्षित क्षेत्र निर्धारण गरी दलित, महिला, आदिवासी जनजाति, अल्पसंख्यक समुदायलाई आरक्षित क्षेत्रबाट निर्वाचित

गराउने व्यवस्था गर्ने । दलित आरक्षित क्षेत्रमा दलितका बीच, महिला आरक्षित क्षेत्रमा महिलाबीच निर्वाचन गराउने प्रणालीमा जाँची । यस्तो व्यवस्थाको सफल प्रयोग छिमेकी मुलुक भारतले पनि गर्दै आइरहेको छ ।

समानता र अधिकार एक-अर्काका परिपूरक हुन् । कानुनको निर्माण र कार्यान्वयन दुवै उतिकै महत्वपूर्ण विषय हुन् । कानुन नबनाउँदासम्म समानता प्राप्त हुन्नैन । संविधानमा व्यवस्था गरेर, कानुन निर्माण गरेर मात्रै पनि नपुग्ने रहेछ भन्ने त तथ्यले नै प्रमाणित गरिसकेको छ । कानुन या संवैधानिक हक्कको सही कार्यान्वयन हुन जरुरी हुन्छ । त्यसका निर्माण हालो जस्तो एकल जातिवादी राज्य, कर्मचारीतन्त्र, न्यायालय, सुरक्षा निकाय तथा सामाजिक-सांस्कृतिक क्षेत्र र नीति निर्माणका क्षेत्रहरू रहन्नेजेल संविधान, कानुनको सही र प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन्नै सक्दैन । यो तथ्यलाई घटनाक्रमहरूले पटक-पटक प्रमाणित गरिसकेका छन् । राजनीतिक दलहरू समावेशी र लोकतान्त्रिक हुन पनि अत्यावश्यक छ ।

दलित आन्दोलन : मन्दिर प्रवेशदेखि कोठासम्म : राजा महेन्द्रले मुलुकी ऐन २०२० जारी गरेर पहिलोपटक जातीय विभेद तथा छुवाउत गर्न नपाइने र गरे दण्ड सजाय हुने व्यवस्था मिलाए । यद्यपि, २०२० को मुलुकी ऐन जंगबहादुरको मुलुकी ऐन १९१० कै परिमार्जित संस्करण थियो । १९१० को मुलुकी ऐनमा जातव्यवस्था अनिवार्य र सो व्यवस्था कसैले उल्लंघन गरे सजाय हुने व्यवस्था थियो । नेपालको शासक या राज्यले मनुस्मृति र ब्राह्मण धर्मबमोजिम कानुन बनाएर जातीय विभेद तथा छुवाउतलाई अनिवार्य गराएकाले यो नेपालका लागि प्रथा, कुरीति या प्रचलन मात्रै नभई व्यवस्था नै रहेको प्रमाणित गर्छ । मुलुकी ऐन २०२० जारी भएपर्च चालाल, अफ ०४७ सालमा कोठा पाउन कठिन हुने भएकाले जात डॉटेर या टाइटल नाम राखेर सहरमा जिउन विवश भएका थुप्रै उदाहरण छन् । गीतसंगीतको क्षेत्रका मूर्धन्य, नाम कमाएका संगीतकर्मी, कलाक्षेत्रका हस्तीहस्तीको बाध्यता सुन्दा कहाली लाने गर्छ । करिब एक दशकअधि दलित आन्दोलन सहभोजको चरणमा आइपुगेको थियो । अहिले जात बताएरै कोठा

प्रजातन्त्रको पुनर्बहालीप्रश्चात् नै भन्दा पनि हुन्छ, दलित आन्दोलन मन्दिर प्रवेशको चरणमा पुग्यो । काठमाडौंमा पशुपतिनाथको मन्दिर प्रवेश, गोरखाको गोरखनाथ, कालिका, मनकामना आदि मन्दिर प्रवेशजस्ता संघर्षका कार्यक्रम त्यस अवधिमा आयोजना गरिए ।

माओवादीको सशस्त्र क्रान्ति, विद्रोहको समयमा दलितहरू पनि अध्ययन, नोकरी र अन्य कामका निर्माण सहर पस्ने क्रम बढायो । दलित सहर पस्नुको मूल कारणमध्ये द्वन्द्व पनि एउटा प्रमुख कारणमा पर्छ । दलितलाई काठमाडौंलगायतका सहरमा जात बताएर

भाडामा बस्न पाउनुपर्ने संघर्षको चरणमा आइपुगेको छ । कतिपय दलित अर्भै पनि थर, जात बदलेर कोठामा बस्न विवश छन् ।

पछिलो चार-पाँच वर्षयता कोठा भाडामा बस्दा गरिने विभेदविरुद्धको संघर्ष चुलिएको छ । भर्खरै सुनार थरकी एक महिलाले नेवार (प्रधान)को घरमा कोठा भाडामा लिने क्रममा जातके कारणले कोठा नदिने घरबेटीलाई जातीय विभेद तथा छुवाउतपिलुद्धको अपराधमा कारबाहीका लागि उजुरी गरेपछि निकै दूलो तरंग उठ्यो । पीडितको उजुरीप्रश्चात् पक्राउ परेकी

● ● ●

भारतमा मात्रै होइन, नेपालमा समेत एउटा भनाइ बारम्बार दोहोच्याउने गरिन्छ- ब्रिटिसले भारतमा ...फुटाऊ र शासन गर! नीति लागू गरे । ब्रिटिसले त्यो नीति कहाँबाट सिके ? स्पष्टै छ, फुटाऊ र शासन गर नीतिको प्रणेता, जननी वा विश्वगुरु ब्राह्मणवाद नै हो ।

● ● ●

कोठा पाउन कठिन हुने भएकाले जात डॉटेर या टाइटल नाम राखेर सहरमा जिउन विवश भएका थुप्रै उदाहरण छन् । गीतसंगीतको क्षेत्रका मूर्धन्य, नाम कमाएका संगीतकर्मी, कलाक्षेत्रका हस्तीहस्तीको बाध्यता सुन्दा कहाली लाने गर्छ । करिब एक दशकअधि दलित आन्दोलन सहभोजको चरणमा आइपुगेको थियो । अहिले जात बताएरै कोठा

अभियुक्त घरबेटी प्रधान अदालतको आदेशमा तीन दिन हिरासतमा बसेर तारेखमा रिहा भइन् । प्रधान रिहा हुने क्रममा तकालीन शिक्षा तथा प्रविधिमन्त्री कृष्णगोपाल श्रेष्ठ उनको स्वागतमा पुगेको घटना विवादित मात्रै बनेन, ओली सरकार थप बदनामसमेत बन्न पुग्यो । पीडितलाई न्याय दिलाउन र संविधान, कानुनबमोजिमको हक दिलाउन सरकार

प्रतिबद्ध हुनाको सट्टा उल्टै मन्त्री पद र मर्यादाको ख्यालै नगरी मुद्दामा प्रभाव पर्ने गरी पीडकको पक्ष लिन पुग्नु लोकतन्त्रकै उपहास थियो । यद्यपि, दुई उत्तीर्णित समुदाय दलित र नेवार आमनेसामने भिड्दे र वास्तविक ब्राह्मणवादीहरू भने खुसी हुँदै ताली बजाउने अस्वाभाविक दृश्य सुखद अवस्था भने होइन ।

अन्त्यमा, नेवारभित्रको जातिवाद र विभेदको एउटा तथ्य खोल्दै आलेख दुर्याँजाँ । राजा जयसिथि मल्लले भारतबाट ब्राह्मणहरू रुद्धनाथ भा, रामनाथ भा, कीर्तिनाथ उपाध्याय र महिनाथ भद्रसमेतलाई बोलाएर मनुस्मृतिमा आधारित सामाजिक व्यवस्थाको स्थापना गरे । काठमाडौं उपत्यकामा जातिवादी समाजलाई चार जात १८ वर्षमा विभाजन गरी श्रमको विभाजन गरियो । जातीय विभेद लागू भयो । मनुवादी वर्णव्यवस्थाअनुसार नेवार जातिलाई मतवाली र वैश्यको दर्जा दिएको भए पनि नेवारभित्र फरक जात व्यवस्था कायम छ । नेवारभित्र बजाराचार्यले आफूलाई सबैभन्दा उच्च ब्राह्मण तान्छ । नेवारभित्र श्रेष्ठ भन्ने थर छ, जसको अर्थ उच्च, दूलो वा उत्तम भन्ने हुन्छ । श्रेष्ठहरू पनि दुई थरीका छन्- छ थरे र पाँच थरे । छ थरे श्रेष्ठहरू आफूलाई ठकुरीसरह मान्छन् । मल्ल, प्रधान र अमात्य आदि यसमा पर्छन् । नेपाल कम्प्युनिस्ट पार्टीका संस्थापक महासचिव पुष्पलाल पनि श्रेष्ठ थिए । अहिले कम्प्युनिस्ट पार्टी

कांग्रेसमा देउवाको प्रतिस्पर्धी र उत्तराधिकारी को ?

विजयराज अधिकारी

देशको संवैधानिक पुरानो लोकतान्त्रिक पार्टी नेपाली कांग्रेस १४ औं महाधिवेशनको संघारमा छ। अहिले कांग्रेसको अगामी बाटो र नेतृत्वको बारेमा बहस सुन् हुन थालेको छ। सभापातिको आकाङ्क्षा गर्नेको संख्या एक दर्जन पुगेको छ। तर, मनोनयन दर्तासम्म त्यो संख्या दुई तीन जनामा सिमित हुने त पक्कै छ।

लोकतान्त्रिक समाजबाद र राष्ट्रियताप्रति प्रतिवद्ध कांग्रेसको सिद्धान्त र नीतिका बिषयमा धैर्य दूलो बहसको जरूरी आवश्यक भने छैन। २०६२/०६३ को दोस्रो जनआदो लनपछि गणतन्त्र, संघीयता, समावेशीकरण, समानुपातिक समावेशकरण र धर्मीनप्रेक्षण जस्ता बिषयहरूलाई अंगालेको कांग्रेसले वै चारिक रूपमा थप स्पष्ट हुने विषय त्यति दे खिदैन।

दुइ पटक संविधानसभाको चुनाव गरेर जनताका प्रतिनिधिले बनाएको संविधानको र क्षा गर्नु कांग्रेसको जिमेवरी थियो र त्यसको पूर्णरूपामा कार्यान्वयन गरेको छ। आफ्नै ने तृत्वमा बनेको संविधानको स्वामित्व कांग्रेसले ग्रहण गर्न सकेन भने यसलाई समाप्त पार्टी गाँठिय अन्तर गाँठिय चलखेल पुगा हुने र नेपाल फेरी अर्को अस्थरताको चक्रबृहुमा फस्ने खतरा बढानसक्छ। त्यसैले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको र क्षका लागि कांग्रेस सतिशालभै उभिनु जरूरी छ। बाँकि सिद्धान्त र नीतिको सन्दर्भमा एकसो बहस र छलफल हुनु राम्रो हो, तथापी यो बिषयमा ६५ बर्दिहि कांग्रेसभित्र धैर्य मन्थन भइसकेको छ। यसैमा धैर्य अलमालिनु पर्ने जरूरी देखिए न। कांग्रेसले सात साल अधिदेखि नै अधि सारेको नीति, सिद्धान्त र राष्ट्रिय जीवनका यावत पक्षमा सबैले जान्दै, बुझ्दै, सिद्धै आएको बिषय हो। खाँचो छ- केवल त्यसको इमान्दारीपूर्वक कार्यान्वयनको मात्र।

कांग्रेसले सात साल अधिदेखि यि नै समाप्तगर्ने भनेको सामाजिक कलंककारुपमा रहेको जातिय छुवाक्षुत देखि समाजमा विकारी, विसंगति, उच निच एवं आर्थिक असमानता आज पनि कुनै न कुनै रूपमा कायमै छन्। यस्ता व्यथितिलाई समाप्त गर्दै लो

कार्यान्त्रिक समाजबादका माध्यमबाट समृद्ध राष्ट्र निर्माणको अभियानमा कांग्रेसले आफुलाई अब्बल सावित गर्न सक्नुपर्छ। कांग्रेसको चुनौती यहाँनिर छ कि स्वतन्त्रता सहितको समानता र आर्थिक समृद्धि सहितको राष्ट्रिय स्वाभियानको रक्षा गर्नुपर्ने।

कांग्रेसभित्र खाली नेतृत्वको मात्रै बहस भयो, सिद्धान्त र नीतिको वहसै भएन भने गुमासालाई अब घोषणापत्र या दस्तावे जिकरण गर्न आवश्यक छ। यसर्थ नीतिगत बहसले कांग्रेसमा त्यातिथेरै जरूरी हो इन, खाली त्यसको कार्यान्वयन गर्ने सक्षम र इमान्दार नेतृत्व नै कांग्रेसको आजको आवश्यकता हो।

चौथौ महाधिवेशनको पूर्वसन्ध्यामा कांग्रेसमा नेतृत्वकालाग्नि भएको रस्साकस्ती कांग्रेसको सिद्धान्त र नीति कार्यान्वयनको ने तृत्व गर्ने असल मनसायबाट भएको छ त ? समग्रतामा नियालेर हेर्दा त्यसो देखिदैन। कांग्रेस सभापातिको कुसीमा रहेको राप र तापप्रतिको आकर्षणमै नेतृहरूको ध्यान बढी

विश्लेषण सत्य र तथ्यका आधारमा गरिनुपर्छ। पूर्वग्रह त्यागेर हेर्ने हो भने देउवाले पाएको अवसर प्रधानमन्त्री ओलीले पाएको जस्तो थिएन। राजाको निरंकुशता र पार्टीभित्रको तिब्र असहयोगका बाबजुल देउवाले सामाजिक न्याय, पिछडिएको क्षेत्रको विकास, राष्ट्रिय सहमति निर्माण र अन्तराष्ट्रिय विश्वास आर्जन गर्न खेलेको नेतृत्वदायी भूमिकालाई निरपेक्ष ढांगले कम आंक मिल्दैन। के गरे देउवाले ? भने प्रश्न केवल अद् को थाप र परिस्थितिलाई मोड्ने आसयका साथ आएको देखिन्छ।

पछल्लोपटक संविधान कार्यान्वयनको पहिलो गाँसमै दुग्गा भने मान्यता स्थापित गर्न र दूलो मेहनतबाट नेपाली जनताले बनाएको संविधानलाई असफल सावित गराउन खो जिएका हुन्। तर ति सबै प्रयासहरू विफल पारेर पछिल्लोपटक प्रधानमन्त्री भएका बेला तिनै तहको चुनाव सम्पन्न गर्न देउवाले खेलेको भूमिका यस्तिकै बिसंस सकिने कुरो हो इन। आज फेरी संविधानमाथि प्रधानमन्त्री र

मानिसलाई चार वर्ष, हजारौं जातजाति उपजाति, थर, पद, गोत्रहस्ता विभाजन गरेर ब्राह्मणवादले पाँच हजार वर्षदेखि आजपर्यन्त शासन गरिरहेको छ। हात्रा हजारौं पुस्तालाई दासताको जीवन बिताउन बाय पारेको छ। पूर्वजन्मको पाप या पाप योनिको जन्मका कारण विभेद भोग्न आफू अभिषेष्ट रहेको स्विकार्दै आफ्नै जन्म एवं जीवनप्रति धृणा र लाज्जनाभाव भर्दै आफ्नो इहलीला समाप्त

केन्द्रित देखिन्छ। वास्तवमै कांग्रेसको नीति कार्यान्वयनका लागि को सक्षम हो ? सबै लाई समेदैन सक्षे, अन्तराष्ट्रिय समुदायले समेत पत्याउन सक्ने, संघर्षबाट खारिएको र कार्यकर्ताको विश्वास जित्नसक्ने नेता को हुन सक्छ ? हजुरवादेखि नारी पुस्ता सम्पको नेता कार्यकर्ता भएको कांग्रेसमा सबै लाई न्याय र सम्मान दिलाउन सक्ने पात्र को छ ? सबैको द्वाहो मियो बन्न सक्ने 'टार्वरिड पर्सनलाई' को हो त ? यीनै प्रश्नको मिहिन ढांगले बिश्लेषण गर्ने हो भने कांग्रेस सभापाति को बन्ना भन्ने स्पष्ट तस्विर देखन सकिन्छ।

तर किन हो यस्तो भइरहेको देखिदैन। देउवा चाहि हुनुहैन अरु जो भएपनि हुन्छ भन्ने नेताहरूका आत्मकेन्द्रित र कुण्ठाग्रसित प्रतिक्रियाले पार्टीले सहि नेतृत्व पाउन सक्दैन।

न कुनै विरासत, न करैको आशिर्वाद, केवल संघर्षबाट नेतृत्वमा स्थापित देउवाप्रति यतिवेला कितप्य स्वार्थ समुहरै देखाएको पूर्वग्रह मिहिन रूपमा देउवाको जीवन नियाल्ने हो भने साच्चे अपाच्य लाग्छ।

कांग्रेस विधानमा दुई कार्यकाल सभापाति बन्नसक्ने प्रावधान एकातर्फ छ भने आम कार्यकर्ताले फेरी एकपटक सभापाति बन्नुपर्छ भनेर देखाएको विनप्रतालाई पनि देउवाले ठाउँ इकार गर्नसक्ने परिस्थिति छैन। देउवाका कारण पार्टी कमजोर भयो भनेरहस्ताई व्यवहारत: पार्टी पुरानै अवस्थामा फर्काएर कांग्रेसको एजेण्डामा मुलुकलाई हिडाउँ भने देउवाको स्पष्ट प्रतिबद्धता आएको सन्दर्भमा जबर्जस्ती पछि हट भन्नु आत्माकेन्द्रित र निरंकुश अभियाक्ति हो। वास्तवमा अहिले कांग्रेसभित्रको नेतृत्वको लडाई देउवाको कार्यकर्ता तहसम्को पकड र अन्तराष्ट्रिय सम्बन्धबाट अतालिएका पदका आकाशीहरूको हस्याडफस्याड मात्र जस्तो देखिन्छ।

तस्र्थ, कांग्रेसमा दे उवाको खास प्रतिस्पर्धी को ? र उत्तराधिकारी को ? भने दुवटा प्रश्नको सेरोफेरो मा यतिवेला कांग्रेसभित्रको र जीवनीतिक माहौल तातिरहेको देखिन्छ। कांग्रेसमा अग्रज ने

तापुवहरू (बीपी पुत्र शशांक, गणेशमान पुत्र प्रकाशमान र महेन्द्रनारायण नीधि पुत्र बिमलेन्द्रबीचाका) लन्च मिटिडेखि शेखर कोइलाला, रामचन्द्र पौडेलसंगको भेटवार्ता, मुजाता निवासको रामचन्द्र र कृष्ण सिटी लाको खानपिनसम्मका उच्छाल यसैका द्यो तक हुन्। उदाहारण अब पार्टी चल्दैन भने युवा नेताहरूको भनाइमा पनि यस्तै परिवे श लुकेको छ। त्यसैले देउवासँग १४ औं महाधिवेशनमा प्रतिस्पर्धामा उत्रेने खास पात्र को हो त ? र, देउवाले १५ औं महाधिवे शनमा कर्स्लाई नेतृत्व हस्तान्तरण गलान् ? यी दुई प्रश्नको उत्तर १४ औं महाधिवे शनको जोड्यातावाट उत्पन्न हुने नाफा र नोक्सानले दिने हुन। समग्रमा यस्ति भन्न सकिन्छ जो जस्ते नेतृत्व लिए पनि कांग्रेस आजकै ढाँचा र प्रवृत्तिवाट चाहि अब चल्स सक्ने तिनै तहको चुनाव सम्पन्न गर्न देउवाले खेलेको भूमिका यस्तिकै बिसंस सकिने कुरो हो इन। आज फेरी संविधानमाथि प्रधानमन्त्री र

गर्न विश्व पारिए। अर्थात्, हामा निर्दोष पुर्खा अधिवेशनमा पशुपत बाँच विवश भए। हामी जागरणको युग पार गर्दै विद्रोहको वैचारिकी निर्माण गर्न बिन्दुमा आइपुगेका छैं। जातीय विभेदलाई बचाउने राजनीतिक, धार्मिक, सामाजिक सत्ता, राज्य या प्रवृत्तिका विरुद्ध वैचारिक, सेन्ट्रालिस्ट र नीतिगत शान्तिपूर्ण विद्रोह अपरिहार्य छ। यो विद्रोहमा सघाउनु न्यायप्रेरी तथा मानवतावादी सबै समुदायको दायित्व र कर्तव्य हुन आउँछ। -नयाँ पत्रिकाबाट

खेलकुद

२८ वर्षपछि अर्जेन्टिनाले जित्यो अन्तर्राष्ट्रिय उपाधि

अर्जेन्टिनाले २८ वर्षपछि अन्तर्राष्ट्रिय उपाधि जितेको छ। आइतबार विहान मराकाना रंगशालामा भएको फाइलनमा आयोजक ब्राजिललाई १-० ले हराउँदै अर्जेन्टिनाले २८ वर्षपछि कोपा अमेरिका उपाधि जितेको हो। यसअधि सन् १९९३ मा आर्टमियो फ्रेन्ची ट्रफी जितेको थियो।

अर्जेन्टिनालाई च्याम्पियन बनाउने क्रममा २२०४ मिनेटमा एज्ञेल डि मारियाले निर्णयक गोल गरे। रोड्रिगो डे पउलको लामो पासमा डि मारियाले अफसाइट द्रायाप बिट गर्दै गोलकिपरसँग वानको अवस्थामा चिप गर्दै गोल गरेका थिए। खेलमा ब्राजिलले अर्जेन्टिनालाई अधिकाश समय दबाब राखेको थियो। तर, उसले गोल भने गर्न सकेन। दोस्रो हाफमा ब्राजिलका रिचार्लिसनले गोल गरेका थिए, तर भारले सो गोललाई अफसाइट दिएको थियो।

● आइएमई पे र दराजबीच भुक्तानी सम्झौता

डिजिटल वालेट आइएमई पे र ई-कमर्स प्लेटफर्म दराजबीच डिजिटल भुक्तानी सम्झौता भएको छ। सेवाग्राहीले दराजबाट समान खरिद गर्दा आइएमई पेबाट भुक्तानी गर्न मिल्ने व्यवस्था मिलाउने सम्झौता भएको हो। सम्झौतामा आइएमई पेको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत विकासकुमार नाहाटा र दराज केमु प्रालि नेपालका प्रबन्ध निर्देशक लिनो अहलैरिंगले हस्ताक्षर गरेको जनाइएको छ।

सम्झौतापछि आइएमई डिजिटल सोलुसन टिमिटेकका अध्यक्ष एवं आइएमई स्पष्टका प्रबन्ध निर्देशक हेमराज ढाकाले ई-कमर्स कम्पनी दराज र डिजिटल भुक्तानी सेवा प्रदायक आइएमई पेबीच भएको सहकार्यले नेपाल सरकारले अधिसारेको डिजिटल नेपाल अभियानमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्ने बताउनुभयो।

कोभिड-१९ ले प्रभावित साना तथा भक्तानी उद्योग व्यवसायलाई डिजिटल माध्यमबाट बजारसँग जोडी डिजिटल कारोबारको माध्यमबाट व्यवसायको अभियानमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्ने बताउनुभयो।

दराजले ग्राहकले साउन १ गतेबाट सुरु हुने १ रुपैयाँ गेम र साउन ३ गतेबाट सुरु हुने दराज महाबचत उपहार योजनामा सहभागी भई आइफोन १२ लगायत थ्रै प्रहर प्राप्त गर्न सक्ने योजना ल्याएको छ। आइएमई पेको प्रयोगकर्ताले पनि दराजमार्फत खरिद गरेको सामानको भुक्तानी डिजिटल वालेटमार्फत उक्त योजनामा सहभागी हुन सक्ने जनाइएको छ।

● ज्योति विकास बैंक र नाट्रियोटीच सम्झौता

ज्योति विकास बैंक र नेपाल एसोसिएशन अफ दुर एन्ड ट्राईल एजेन्ट्स (नाट्री)बीच सहकार्यका लागि सम्झौता भएको छ। नाट्रीको वार्षिक साधारणसभाको अवसर पारेर संस्थामा आबद्ध व्यवसायी र कार्यरत कर्मचारीलाई विभिन्न बैंकिङ सेवा प्रदान गराउने सम्बन्धमा दुर्दृष्टि पक्षबीच सम्झौता भएको हो।

सम्झौतामा बैंकका नायव प्रमुख कार्यकारी अधिकृत पारसराज कँडेल र नाट्रीका अध्यक्ष अच्युत गुणागाईले हस्ताक्षर गरेको छ। सम्झौताअनुसार बैंकले नाट्रीमा आबद्ध व्यवसायीहरू तथा संस्थामा कार्यरत कर्मचारीलाई विशेष छुट्टी प्रोफेसनल लोन, कर्जा सेवाहरू र सहज वित्तीय सेवाहरू प्रदान गर्ने जनाइएको छ।

साथै, बैंकले नाट्रीअन्तर्गतका व्यवसायीलाई डिजिटल बैंकिङ सेवाहरू प्रदान गर्ने र सहजै सुचारू गरी व्यवसायमा लागू गर्न पनि सहयोग गर्ने जनाइएको छ। व्यवसायीहरूले डिजिटल भुक्तानीका सेवा आफ्नो व्यवसायमा भित्र्याई आफ्ना ग्राहकलाई थप सुविधा उपलब्ध गराउन सक्ने बैंकले जनाइएको छ।

यसका साथै बैंकले आधुनिक बैंकिङ, वित्तीय साक्षरता, उद्यमशीलता विकासका निमित्त नाट्रीसँगको सहकार्यमा विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याउने जनाइएको छ। बैंकले हाल एक सय पाँच शाखा, १ एक्स्टेन्सन काउन्टर तथा ६२ एटिएममार्फत सेवा दिँदै आएको जनाइएको छ।

● वैवाहिक वर्षगाँठमा बिमा पोलिसी उपहार

आफ्नो वैवाहिक जीवनको २७औं वर्ष पूरा भएको अवसरलाई एक जोडीले एक-अर्कालाई बिमा पोलिसी उपहार दिई मनाएको छ। स्पन्देहीको बुटवल-३ का अधिवक्ता सागरमणि पोखरेल र शिक्षक कमला ज्ञावलीले एक कार्यक्रममा एक-अर्कालाई ५०-५० लाखको बिमा पोलिसी दिई आफ्नो वर्षगाँठ फरक तरिकाले मनाई समाजमा सकारात्मक सन्देश दिएका हुन्।

अधिवक्ता पोखरेलले आफूले खरिद गरेको अन्य बिमा पोलिसी रकम तिरिसकेपछि परिपक्व भए पनि सिटिजन्स लाइफ इन्स्योरेन्सले ल्याएको सिटिजन जीवन सारथि बाचुन्जेल चलिरहने र आफूले बिमा गरेको रकम र बोनस फिर्ता लिगिसकेपछि पनि आफ्नो सुरक्षा रिहरहने भएकाले यो पोलिसी मन परेको बताए। कार्यक्रममा सिटिजन्स लाइफका एरिया म्यानेजर नरेश सिंगलेले सिटिजन जीवन सारथि पोलिसी सबैभन्दा उत्तम रहेको बताए।

कपोरेट

● मिदिम-१ जलविद्युत आयोजनामा लक्ष्मी बैंकले लगानी गर्ने

लक्ष्मी बैंकले लमजुङको क्वाहोलासोथार र मस्याइदी गाउँपालिमा निर्माण हुन लागेको १३ दशमलव ४२ मेगावाटको मिदिम खोला-१ जलविद्युत आयोजनामा लगानी गर्ने भएको छ। माउंट रसुवा हाइड्रोपावर प्रालिले निर्माण गर्न लागेको उक्त आयोजनामा बैंकले लगानी गर्ने सम्झौता भएको हो।

सम्झौताअनुसार बैंकले उक्त आयोजनामा २ अब्द ९३ कोरोड ८२ लाख रुपैयाँ लगानी गर्ने उल्लेख गरिएको छ। उत्पादक कम्पनी र नेपाल विद्युत प्राधिकरणबीच उक्त आयोजनाको विद्युत खरिदसम्बन्धी सम्झौता २०७५ साल माघमै सम्पन्न भएको र ऊर्जा मन्त्रालयले २०७७ कात्तिक ३ गते विद्युत उत्पादनको अनुमति दिएको जनाइएको छ।

आयोजना लगातको ७० प्रतिशत बैंकहरूले लगानी गर्ने र बैंकी ३० प्रतिशत कम्पनीको स्वलगानी रहने बैंकले जनाएको छ। सन् २०२३ जुलाई २० मा सञ्चालनमा आउने गरी योजना बनाइएको यस आयोजवाट २३ दशमलव १७ गिगावाटावर विद्युत वार्षिक रूपमा उत्पादन गरी राष्ट्रिय प्रसारण लाइनमा जडान गर्ने लक्ष्य राखेको जनाइएको छ।

● नबिल बैंकद्वारा वीर अस्पताललाई अक्सिजन प्लान्ट हस्तान्तरण

नबिल बैंकले वीर अस्पताललाई अत्याधिक अक्सिजन प्लान्ट हस्तान्तरण गरेको छ। सोमारार आफ्नो ३७औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा औपचारिक कार्यक्रम गरेर उक्त प्लान्ट हस्तान्तरण गरेको हो। प्लान्ट स्थापनाका लागि बैंक र अस्पताललाई जेठ ५ गते सम्पर्दारीपत्रमा हस्ताक्षर भएको थियो। सम्पर्दारीअनुसार नबिल बैंकले ५० क्युबिक

लिटर/प्रतिघण्टा क्षमताको अक्सिजन प्लान्ट स्थापना गर्न लाग्ने सम्पूर्ण खर्च सहयोग गरेको छ भने अस्पतालले आवश्यक स्थान उपलब्ध गराएको छ।

कोभिड-१९ दोस्रो लहरको अन्त्यसँगै अहिले विश्वको अन्य मुलुकहरूमा तेस्रो लहर फैलिंदै गर्दा, अक्सिजन प्लान्टले तेस्रो चरणको जोखिम कम

गराउने अपेक्षासहित अक्सिजन आपूर्ति गरी सहयोग हुने विश्वास बैंकले लिएको छ।

पछिल्ला केही समयदेखि मानवसेवामा लागेको नबिल बैंकले आफ्नो संस्थागत सामाजिक उत्तराधिकार अन्तर्गत कोभिड-१९को महामारी सुरु भएदेखि नै सरकारलाई सहयोग गर्दै आएको छ। गत वर्ष कोभिड-१९ को प्रतिकार्यका लागि बैंकले नेपाल सरकारलाई ८ रु. ६ कोरोड नगद सहयोग गरेको थियो। त्यसैगरी, सरकारी निकाय तथा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत विभिन्न संस्थासँग सम्झेदारी गरी विपद्को पूर्वतयारी र क्षमता विकासका लागि काम गर्दै आएको छ।

● नेपाल बंगलादेश बैंकद्वारा किसान कृषि लोन कार्ड वितरण

नबिल बैंकले वीर अस्पताललाई अत्याधिक अक्सिजन प्लान्ट हस्तान्तरण गरेको छ। सोमारार आफ्नो ३७औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा औपचारिक कार्यक्रम गरेर उक्त प्लान्ट हस्तान्तरण गरेको हो। प्लान्ट स्थापनाका लागि बैंक र अस्पताललाई जेठ ५ गते सम्पर्दारीपत्रमा हस्ताक्षर भएको थियो। मक्कानपुरगढी गाउँपालिकाका कार्यक्रममा उपलब्ध गराउने जीवनको लागि बैंकले वीर अस्पताललाई अत्याधिक अक्सिजन प्लान्ट हस्तान्तरण गरेको छ।

लगानीको सुरुवात गरिएको बैंकले जनाएको छ। यसबाट पहिलो चरणमा मक्कानपुरगढी गाउँपालिका वडा नं ३ का २५ जना कृषकहरू लाभान्वित हुने जनाइएको छ। योजनाअन्तर्गत विनाधितो, एकै प्रकारको व्यवसाय गर्ने र उत्टै क्षेत्रका किसानहरूलाई सहुलियतपूर्ण कृषि कर्जा प्रदान गरिनेछ।

कृषकहरूले कर्जाका साथै त्यति नै सीमाबाबारको क्युआर कोड अंकित किसान कृषि लोन कार्ड बैंकिङ प्राप्त गर्ने बैंकले जनाएको छ। उक्त कार्डबाट कृषकहरूले सामान खरिद गर्दा कार्डको क्युआर कोडबाट भुक्तानी गर्न सक्नेछन्। नगदरहित विद्युतीय भुक्तानी प्रणालीलाई प्रवर्द्धन गर्ने नेपाल राष्ट्र बैंकको नीतिलाई सफल बनाउने उद्देश्यसहित सीमान्तकृत ग्रामीण भेगका कृषकहरूलाई पनि समेतर यो योजना त्याएको बैंकले जनाएको छ।

● सगरमाथामा फहराएको एभरेष्ट बैंकको भन्डा आरोहीद्वारा हस्तान्तरण

सगरमाथामा जेठ १६ गते फहराएको एभरेष्ट बैंकले लोगोअंकित भन्डा बैंकका कार्यवाहक प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई हस्तान्तरण गरिएको छ। कम्पनीका ब्रान्ड फेससमेत रहेका आरोही मिदिम डेबिड शेर्पाले प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सन्धीर कुमारलाई भन्डा हस्तान्तरण गरेका हुन्।

भन्डा हस्तान्तरण कार्यक्रममा ग्रीष्मकालमा माउन्ट केट्रूको सफल आरोहण गरेका आरोही सोनाम शेर्पालाई सम्मान पनि गरिएको बैंकले जनाएको छ।

कार्यक्रममा बैंकका सहायक महाप्रबन्धकहरू केशवराज पौडेल, आशुतोष शर्मा तथा बैंकका बजार व्यवस्थापन विभाग प्रमुख पुष्पराज उपेतीलगायतको उपस्थितिमा

शेरवहादुर...

१ सय ३६ सांसदको समर्थन चाहिन्छ । महन्थ ठाकुर पक्षले समर्थन नगरेको खण्डमा माधव पक्षका घटीमा १३ सांसदले मत दिएमात्र देउवा विश्वासको मत लिन सफल हुनेछन् ।

माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले जसरी पनि प्रधानमन्त्री देउवालाई सांसदको पूरा कार्यकाल भरि टिकाईरहने रणनीतिमा लागेका छन् । भित्री रूपमा भने काग्रेस निर्वाचनकै पक्षमा रहेको छ । त्यसी कारणले गर्दा प्रधानमन्त्री देउवाले विश्वासको मत लिन कुनै ठोस योजना नबनाउने भएका छन् । कम्युनिष्ट छिनमिन भएको र पुष्टकमल दाहालको पार्टी समेत छिनमिन अवस्थामा

पुगेकाले गर्दा चाँडो निर्वाचनमा जाँदा काग्रेसलाई फाइदा हुने आकलन काग्रेसका नेताहरूले बताउँदै आएका छन् । केही समयपछि कम्युनिष्टह मिन्ल सक्ने विलेषण समेत काग्रेसका नेताहरूले गरेका हुनाले उनीहरू जित सक्दो चाँडो निर्वाचन होस भन्ने पक्षमा रहेका भएपनि दाहाल भने निर्वाचनमा जान चाहिरहेका छैनन् । नेकपा एमालेभित्रको आन्तरिक द्वच्छले करतो रुप लिन्छ उनीहरू एक हुन्छन् कि विभाजित हुन्छन् भन्ने विलेषण गरेर काग्रेसले आफ्नो रणनीति बनाउने भएको छ । अब सांसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेकपा एमाले नै हुने र केपी ओली नै संसदीय दलका नेता रहेकाले नेकपा एमाले पनि निर्वाचनकै पक्षमा रहने पक्कापक्की भएको छ । अहिलेको अवस्थामा सरकारको समर्थनमा भन्दा विपक्षीमा बहुमत रहेको छ । विपक्षमा नेकपा एमालेका १ सय २९ र जसपाको महन्थ ठाकुर पक्षका २० र राप्रा १ र मजदुर किसान पार्टीका १ गरी जम्मा १ सय ४३ सांसद रहेको छन् । तर नेकपा एमालेका २३ सांसदले आफै दलका नेताको नेतृत्वमा रहेको सरकारलाई विस्थापित गराएर विपक्षीहरूका नेतालाई प्रधानमन्त्री बनाउन हस्ताक्षर गरेका र केपी ओलीले संसदबाट विश्वासको मत लिने दिन बैशाख २७ गते संसदमा अनुपस्थित भएका हुनाले माधव नेपाल पक्षले अब के गर्दछ ? भन्ने निर्णय नगरेसम्म राजनीतिक अवस्था करतो हुन्छ भन्न सकिने अवस्था छैन । यी सबै कारणहरूले गर्दा अहिले पनि मुलुक संकटकै अवस्थामा रहेको प्रष्ट हुन्छ ।

दुवै...

पार्टीको १३ औं महाधिवेशनमा सिटौला पक्षबाट गगन थापा महामन्त्री र उमाकान्त चौधरी कोअध्यक्षमा निर्वाचन लडेका थिए । तर दुवैजना पराजित भएका थिए । काग्रेसको १४ औं महाधिवेशनमा धेरै युवाहरूले क्रियाशिल सदस्यता पाएका हुनाले ति सदस्यहरूको पल्ला भारी हुने भएकोले जस्तै ति युवाहरूको मत पाउचन त्यसीको जित हुने निश्चित जस्तै भएको छ । काग्रेसमा अहिले भ्रात्याका भन्दा बढी

क्रियाशिल सदस्य वनाईएको छ । ति मध्येका १ लाख भन्दा बढी सदस्यहरू कुनैपनि गुटमा सामेल नभएका हुनाले अहिले देखि नै उनीहरूको मत तान्ने प्रयासमा देउवा, पौडेल कोइराता पक्ष लागेका छन् । काग्रेसका नेतृत्व हत्याउन शेरवहादुर देउवा रामचन्द्र पौडेल, गोपालमान श्रेष्ठ, विमलेन्द्र निधि, प्रकाशमान सिंह, शेखर कोइराता, शशाक कोइराता, कृष्ण प्रसाद सिटौला लगायतका नेताहरू लागि परेका छन् । संस्थापन पक्षले नै देखिले नै उम्मेदवारी घोषणा गरेपछि संस्थापक

इतर पक्ष भरिसक्य एक भएर एकजनाको मात्र उम्मेदवारी दिने पक्षमा भएपनि को उम्मेदवार बन्ने दुङ्गो लाग्न सकेको छैन । सभापतिका धेरै उम्मेदवार भएको खण्डमा देउवाले जिले प्राय निर्वाचन भएकोले गर्दा इतर पक्ष एक जुट हुनसक्ने सम्भावना रहेको छ । सिटौला पक्षले पनि दिन नै वनाएर चुनाव लडाए तोकाको हुनाले इतर पक्षलाई संकट पर्ने देखिन्छ । सिटौलाले तेसो धाराको नेतृत्व गर्द आएका भएपनि अन्तिम समय उनले देउवालाई साथ दिन सक्ने सम्भावना रहेको देखिन्छ ।

पार्टीका एक सासद रहेका छन् । महन्थ ठाकुर पक्षले ओली सरकारलाई समर्थन गर्दै आौली सरकारमा सहमति भएको भएपनि अदालतको निर्णयावाट ताहिराएपनि ठाकुर पक्ष ओलीसँगै रहेका छ भने राप्रा र मजदुर किसान पार्टीपनि नेकपा एमालेकै पक्षमा रहेकाले अहिले अल्पमत पक्षले सरकारको नेतृत्व गरेको छ भने बहुमत पक्ष प्रतिपक्षी दल भएकोले गर्दा देउवालाई सरकार सञ्चालन गर्न फलमाको च्यापाउनु सरकार देउवालाई समर्थन गरेको छ । यी दुवै कार्य ओली सरकारले समेत गरेको थियो । प्रधानमन्त्री देउवाले अब कोरोना भाइरसको खोप दिने निर्णय समेत गरेको थियो । प्रधानमन्त्री देउवाले अब कोरोना भाइरस, वाढी पिडित लगायतका अन्य सबै समस्याहरूको समाधान गर्नु पर्न भएको छ भने सबै भन्दा पहिला तउर्से संसदबाट विश्वासको मत लिने कार्यालाई प्राथमिकता राख्नु पर्न भएको छ । नेकपा एमाले सासदमा वलियो प्रतिपक्षी दल भएको हुनाले देउवा सरकारले प्रतिपक्षी दलको राय सुभावलाई समेत ग्रहण गर्नु पर्न भएको छ । नेकपा एमालेका प्रतिनिधिसभामा १ सय २९ सासद रहेका छन्, भने माधव समुहमा लागेका सासदको संख्या २३ रहेका छ, त्यसी गरी जसपाका ३२ सासद मध्येका १२ सासद उपेन्द्र पक्षमा र २० सासद मध्य ठाकुरु पक्षमा रहेका छन् । राप्रापाका १ र मजदुर किसान

पार्टीका एक सासद रहेका छन् । महन्थ ठाकुर पक्षले ओली सरकारलाई समर्थन गर्दै आौली सरकारमा सहमति भएको भएपनि अदालतको निर्णयावाट ताहिराएपनि ठाकुर पक्ष ओलीसँगै रहेका छ भने राप्रा र मजदुर किसान पार्टीपनि नेकपा एमालेकै पक्षमा रहेकाले अहिले अल्पमत पक्षले सरकारको नेतृत्व गरेको छ भने बहुमत पक्ष प्रतिपक्षी दल भएकोले गर्दा देउवालाई सरकार सञ्चालन गर्न फलमाको च्यापाउनु सरकार देउवालाई समर्थन गरेको छ । दलहरूको लडाई भनेको को सत्तमा बसेर निर्वाचनमा जाने भन्ने नै हो समय र परिस्थितिले त्यो अवसर काग्रेसले पाएको छ । जनताले सरकारमा जाने स्यान्डेट नदिएपनि नेकपा एमाले भित्रको आन्तरिक द्वच्छ र माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालको ओली सरकारलाई हटाई छोड्ने चाहनालाई माधव नेपाल समूहले समर्थन गरेकै कारण देउवा प्रधानमन्त्री बन्न सफल भएको छन् । अब उनले विश्वासको मत पाउपनि पुरापनि उनका दुवै हातमा लड्डु रहेका र त्यही लड्डु दाहाल र नेपाललाई खुवाउने रणनीतिमा उनी लाग्न सक्छन् । माधव नेपालसँग अब नेकपा एमाले मै फर्किने वा देउवाका पछि कुदने विकल्प बाहेक अन्य विकल्प देखिएन ।

प्रधानमन्त्री...

वन्न पाउने व्यवस्था रहेको वताउदै गौतमले भने राष्ट्रियसभा र प्रतिनिधिसभा दीचको विवेद हटाउन आवश्यक छ त्यसी कारण राष्ट्रियसभाको दैठकले राष्ट्रियसभाका सदस्यपनि प्रधानमन्त्री वन्न पाउने प्रस्ताव परित गरेस । आफुलाई कुनै वेल प्रधानमन्त्री कोपी ओलीले राष्ट्रिय सभाको निर्वाचनमा लडनुहोस भन्न भएको भन्दै आफुले लड्डिन भने किन भने राष्ट्रिय सभाको

सदस्य प्रधानमन्त्री बन्न नपाउने व्यवस्था भएकोले गर्दा प्रधानमन्त्री ओलीले मिलाउलान भन्नु भएको थियो भन्दै आफुले राष्ट्रिय सभाको सदस्यपनि प्रधानमन्त्री बन्न पाउनु पर्दछ भन्दा गरी जम्मा १३ सांसदको खण्डमा विवेद भएको भन्दै आप्रा र राप्रा रेप्रेसेपनि नेकपा एमालेकै पक्षमा रहेकाले अहिले अल्पमत पक्षले सरकारको नेतृत्व गरेको छ भने बहुमत पक्ष प्रतिपक्षी दल भएकोले गर्दा देउवालाई आवश्यक अवश्यक सम्भावना रहेको छ । यी त्यसीले दाहालले माधव पक्षलाई देउवालाई समर्थन गर्न फलमाको च्यापाउनु सरकार देउवालाई समर्थन गरेको छ । यो त्यसीले दाहालले माधव पक्षलाई देउवालाई समर्थन गर्न फलमाको च्यापाउनु सरकार देउवालाई समर्थन गरेको छ । यो उम्मेदवार देउवा र पौडेल हुन भने दोस्रो तहका नेता मध्येका सभापतिका दावेदार रहेका गोपालमान श्रेष्ठ पौडेल, प्रकाशमान सिंह, शेखर कोइराला ७० वर्ष नायिकोका छन् । सभापतिका अन्य आकाशी मध्येका तेसो तहका नेता विमलेन्द्र निधि, शशाक कोइराला, प्रकाशमान सिंह ६२ वर्ष भन्दा माथी रहेका छन् । यो उम्मेदवार देउवा २०८४ सालवैधि निरन्तर चुनाव लडाई आएका छन् । फेरि आउदो भाद्र महिनामा गर्न भनिएको पार्टीको क्रियाशिल सदस्य संख्या जम्मा ९ प्रतिशत रहेको छ । लोकतान्त्रिक परम्परा हो ?

कांग्रेसका..

एन कानुनले १८ वर्ष नपुगेका व्यक्तिलाई कुनै पनि काम लगाउन नपाइने भनेकोमा काग्रेसले आफ्नो पार्टीको सदस्य वनाएको हुनाले काग्रेसले संविधान गरेको छ ।

काग्रेसमा ४१ देखि ६० वर्ष उमेर समूहको सदस्यता संख्या सम्बन्धित वार्षिक रहेको छ ।

अहिले थपिएका नयाँ सदस्यहरू कुनै पक्षमा नलागेका र तल्लाले तरिश्याउने तरिश्याउने विवाहित वार्षिक रहेको छ ।

काग्रेसमा ४१ देखि ६० वर्ष उमेर समूहको

आउन निकै चुनीति थपिएको छ । केन्द्र देखित तल्लो तहसम्मको नेतृत्वमा आउन आफ्नो स्वार्थ अनुसार सदस्यता दिने चलन काग्रेसमा रहेको छ । अहिले थपिएका नयाँ सदस्यहरूको आफ्नो विवाहित वार्षिक रहेको छ ।

संविधानले महिलाको सहभागिता अनिवार्य रूपमा ३३ प्रतिशत पुरापाउने व्यवस्था गरेकोमा काग्रेसमा महिलाको सहभागिता दल

३० प्रतिशत सदस्यहरू कुनै पुरापाउने व्यवस्था गरेको ७५ प्रतिशत, आदिवासी जन